

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

начальника Державного науково-дослідного інституту авіації
(з основної діяльності)

16.04.2021

м. Київ

№ 35

Про введення в дію Етичного
кодексу співробітників
Державного науково-
дослідного інституту авіації

Відповідно до вимог законів України “Про наукову та науково-технічну діяльність”, “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Статуту Державного науково-дослідного інституту авіації та з метою забезпечення ефективного здійснення співробітниками Державного науково-дослідного інституту авіації своїх професійних обов’язків на підставі додержання принципів законності, суспільної моралі та високої культури **н а к а з у ю:**

1. Ввести в дію Етичний кодекс співробітників Державного науково-дослідного інституту авіації з дати затвердження їх загальними зборами колективу Державного науково-дослідного інституту авіації (додаток).

2. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника начальника інституту.

Тимчасово виконуючий обов’язки начальника
Державного науково-дослідного інституту авіації
полковник

Сергій ПАЩЕНКО

Додаток до наказу начальника
Державного науково-дослідного
інституту авіації (з основної діяльності)
16.04.2021 № 35

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання профспілкового
комітету Державного науково-
дослідного інституту авіації від
16.04.2021 № 8

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

співробітників Державного науково-дослідного інституту авіації

1. Загальні положення

Державний науково-дослідний інститут авіації (далі – Інститут) визнає дотримання норм етичної поведінки всіма співробітниками Інституту важливою передумовою успішного виконання **місії** Інституту – задоволення потреб Сектору безпеки і оборони України у висококваліфікованих кадрах шляхом підготовки ад'юнктів та докторантів, розроблення якісної наукової та науково-аналітичної продукції за результатами фундаментальних і прикладних досліджень з метою формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у сфері державної авіації України.

Етичний кодекс співробітників Державного науково-дослідного інституту авіації (далі – Кодекс) розроблено відповідно до Конституції України, законів України “Про наукову та науково-технічну діяльність”, “Про освіту”, “Про вищу освіту” та інших законодавчих актів у сфері освіти і науки України, Статуту та внутрішніх розпорядчих документів Інституту.

У Кодексі додатково, окрім загальнодержавної нормативної бази, використано, проаналізовано відповідно до особливостей діяльності Інституту інформацію з відкритих джерел електронних ресурсів – сайтів вітчизняних закладів вищої освіти, рекомендації Міністерства освіти і науки України, рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо.

Завданнями Кодексу є:

забезпечення ефективного здійснення співробітниками Інституту своїх професійних обов'язків на підставі додержання принципів законності, суспільної моралі та високої культури;

підвищення статусу наукового співробітника;

створення умов для розвитку в учасників процесу наукових досліджень, співробітників Інституту почуття справедливості, відповідальності, відданості справі, додержання загальнолюдських моральних цінностей, запобігання проявам корупції;

формування принципової морально-правової позиції у взаєминах з колегами та адміністрацією Інституту.

Кодекс визначає та закріплює єдину систему норм, правил і критеріїв професійної етики в усіх видах наукової і науково-технічної діяльності, що регулюють відносини між науковими співробітниками та здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, а також між іншими співробітниками Інституту, підтримує якість професійної діяльності наукових співробітників і честь їхньої професії.

Дія Кодексу поширюється на всіх співробітників Інституту..

2. Етичні принципи Інституту

Наукова, науково-технічна, освітня, професійна та творча діяльність співробітників Інституту базується на загальноприйнятих морально-етичних цінностях та відповідальній реалізації принципів академічної доброчесності та свободи:

Принципу законності. Неухильного дотримання законодавства України в галузі наукової, освітньої, господарської та економічної діяльності; виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки.

Принципу об'єктивності. Визначення правил дотримання академічної доброчесності, видів порушень академічної доброчесності, процедур розгляду питань про наявність або відсутність порушень академічної доброчесності, видів відповідальності за встановлені порушення, однакового застосуванні всіх перелічених елементів незалежно від суб'єкта.

Принципу чесності та порядності. Уникнення порушень академічної доброчесності під час здійснення власної діяльності всіма учасниками процесу наукової діяльності, отримання та надання освітніх послуг, реалізації державної політики у сфері освіти і науки.

Принципу справедливості. Неупередженого ставлення один до одного співробітників Інституту, об'єктивне оцінювання результатів своєї професійної діяльності і діяльності інших осіб, уникнення дискримінації та нечесності.

Принципу взаємної довіри. Вільного обміну інформацією в інститутському середовищі, співпраці та продукуванню нових ідей.

Принципу компетентності й професіоналізму. Підтримання найвищого рівня компетентності у професійній діяльності.

Принципу відповідальності. Вміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояти

проявам порушення академічної доброчесності, подавати приклади гідної поведінки.

Принципу партнерства і взаємодопомоги. Орієнтування на партнерську взаємодію представників інститутської спільноти для підвищення якості наукових, освітніх і дослідницьких результатів.

Принципу взаємоповаги. Формування толерантного середовища, дотримання високої культури стосунків, цивілізованого розв'язання спірних питань.

Принципу прозорості і публічності. Відкритості усіх процедур, механізмів функціонування Інституту для інститутської спільноти та громадськості.

Принципу академічної свободи. Самостійності та незалежності наукових працівників, здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук під час провадження наукової, науково-технічної, освітньої та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом та обов'язком дотримання правил академічної доброчесності.

Принципу здорового глузду. Розумного застосовування норм як матеріального права, так і процедурні, врахування ставлення суб'єкта порушення до події, розумне співвідношення важкості порушення академічної доброчесності та його наслідків з обранням виду академічної відповідальності.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку співробітників Інституту.

3. Етичні норми діяльності співробітників Інституту

3.1. Загальні етичні норми:

Співробітники Інституту, у своїй діяльності керуючись етичними принципами й моральними нормами, мають:

дотримуватись вимог законодавства України, внутрішніх розпорядчих документів Інституту та загальноприйнятих правил поведінки;

шанувати історію, традиції, ім'я і символіку Інституту;

сприяти ефективній діяльності Інституту, підтриманню його позитивного іміджу та репутації як провідної наукової установи;

поважати права і свободи, честь і гідність особистості, не допускати домагань, приниження, експлуатації будь-якого характеру;

коректно, ввічливо, толерантно й уникаючи дискримінації ставитись до кожного співробітника та відвідувача Інституту, незалежно від статі, віку, посади, статусу, культурних, расових, національних відмінностей, соціального або географічного походження, стану здоров'я, політичних поглядів, релігійних переконань тощо;

дотримуватись норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації;

дотримуватись принципу академічної доброчесності, зокрема утримуватись від списування, плагіату, фальсифікації та/або допомоги іншим у таких діях, коректно цитувати й наводити джерела інформації, яка використовується в науковій і науково-технічній діяльності;

дотримуватись встановлених термінів виконання завдань і взятих зобов'язань;

ефективно й раціонально використовувати ресурси (людські, матеріальні, фінансові, інтелектуальні тощо) Інституту та сприяти його розвитку;

відповідально й ощадливо використовувати майно та обладнання Інституту (приміщення, меблі, комп'ютерну техніку тощо) за прямим призначенням у наукових цілях, під час виконання функціональних (посадових) обов'язків та/або для професійного розвитку;

ставитись з довірою та вимогливістю один до одного, обмінюватись досвідом та інформацією в межах Інституту, надавати необхідну підтримку для досягнення найкращих результатів діяльності;

виявляти ініціативу щодо підвищення якості наукової і науково-технічної діяльності, навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук;

утримуватись від поширення неправдивої та/або неперевіреної інформації про Інститут або його співробітників, розкриття конфіденційної інформації та персональних даних інших осіб;

на надавати коментарів або висловлювати особисту думку щодо будь-яких питань, пов'язаних з діяльністю Інституту, без попереднього погодження з керівництвом Інституту;

утримуватись від будь-яких форм корупції та повідомляти керівництво Інституту про будь-які прояви корупції, дотримуватись правил етичної поведінки, інших вимог антикорупційного законодавства України;

дотримуватись правил безпеки, гігієни праці, підтримувати чистоту і порядок та здоровий спосіб життя;

уникати або мінімізувати конфліктні ситуації;

в усіх ситуаціях як в межах, так і за межами Інституту утримуватись від будь-яких дій і висловлювань, які суперечать етичним нормам і можуть завдати шкоди іншим людям та/або репутації, майну, фінансовому стану Інституту.

3.2. Етичні норми діяльності адміністрації:

забезпечувати умови для утвердження та дотримання етичних принципів в Інституті;

створювати сприятливі умови для ефективної діяльності всіх співробітників Інституту, розкриття творчого потенціалу наукових співробітників;

виявляти однакову повагу і ввічливість до всіх співробітників Інституту;

запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення розв'язувати на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення;

не ухвалювати рішень на основі неперевіреної інформації або інформації, одержаної з анонімних джерел;

мінімізувати бюрократичні процедури до рівня, який забезпечить продуктивність роботи членів інститутської спільноти;
не допускати перевищення посадових повноважень.

3.3. Етичні норми діяльності наукових співробітників:

визнавати, поважати і забезпечувати свободу думки і слова учасників процесу наукових досліджень;

здійснювати професійну діяльність на високому якісному рівні, підвищувати наукову кваліфікацію;

дотримуватись наукової етики;

вказувати свою належність до Інституту під час опублікування результатів власних наукових досліджень та навчально-методичних робіт, виконаних у межах трудових та інших договірних відносин з Інститутом;

об'єктивно і справедливо оцінювати результати наукової та науково-технічної діяльності;

мотивувати здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук до навчання;

визнавати пріоритетність роботи в Інституті перед іншими видами фахової діяльності поза межами Інституту;

поважати особистісний простір колег.

3.4. Етичні норми діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук:

використовувати всі можливості, які пропонує Інститут, для набуття фахових компетентностей та особистісного розвитку;

обстоювати цінності академічної доброчесності та дотримуватися її правил у всіх видах діяльності;

не надавати прямо або опосередковано неправомірну вигоду чи подарунок іншим співробітникам Інституту з метою схилити їх до протиправного використання службових повноважень;

повідомляти керівництво Інституту про будь-які прояви корупції;

надавати підтримку ад'юнктам та докторантам молодших років навчання, у процесі навчання, їх адаптації у науковому середовищі тощо.

3.5. Етичні норми діяльності адміністративних співробітників:

сумлінно виконувати професійні обов'язки на високому рівні;

створювати сприятливі умови для ефективної діяльності всіх членів Інституту, розкриття творчого потенціалу учасників процесу наукових досліджень, розвитку організаційної культури;

мінімізувати бюрократичні процедури до рівня, який забезпечить належну продуктивність роботи членів Інституту;

проводити аналіз внутрішньої діяльності та процесів з метою виявлення можливостей їх покращення, запобігання порушень етичних стандартів;

бути чесними, порядними і відповідальними у виконанні своїх функціональних повноважень;

дотримуватися умов конфіденційності в користуванні фаховою інформацією;

бути ввічливими і виявляти повагу до всіх членів інститутської спільноти; створювати в межах своїх фахових повноважень сприятливі умови для роботи наукових співробітників та навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук;

не допускати публічного коментування приватного життя чи особистих якостей інших співробітників Інституту.

3.6. Етичні норми поведінки щодо партнерів Інституту та третіх сторін:

дотримуватись загальних етичних норм поведінки;

ввічливо та з повагою ставитись до партнерів і відвідувачів Інституту;

відповідально ставитись до розвитку відносин з партнерами Інституту, органами влади тощо;

не використовувати свої службове становище, будь-яке державне та власне майно або кошти Інституту в приватних інтересах або з метою одержання неправомірної вигоди;

з розумінням ставитись до культурних особливостей та норм етичної поведінки відвідувачів Інституту.

5. Адміністрування

5.1. Дотримання Кодексу співробітниками Інституту

Співробітники Інституту зобов'язані визнавати принципи та норми Кодексу і в своїй діяльності неухильно його дотримуватися.

Це зобов'язання засвідчується особисто під час зарахування на посаду чи вступу на навчання.

Незнання або нерозуміння принципів і норм Кодексу не є виправданням неетичної поведінки співробітників Інституту.

5.2. Розв'язання конфліктів

У разі виникнення конфліктів між співробітниками Інституту оптимальним способом розв'язання є добровільне примирення. За неможливості врегулювання конфлікту в робочому порядку співробітник Інституту може подати заяву до Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

5.3. Комісія з питань етики та академічної доброчесності

Комісія з питань етики та академічної доброчесності – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між співробітниками Інституту.

Організація діяльності Комісії з питань етики та академічної доброчесності, процедура розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності науковими співробітниками та здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, а також способи дисциплінарного впливу регулюються Положенням про академічну доброчесність у Державному науково-дослідному інституті авіації.

6. Заключні положення

7.1. Цей Кодекс набуває чинності з моменту його затвердження загальними зборами колективу Інституту та введення в дію наказом начальника Інституту.

7.2. Пропозиції щодо змін і доповнень до Кодексу, які може вносити співробітник Інституту через відповідне звернення, розглядає Комісія з питань етики та академічної доброчесності і виносить на обговорення загальних зборів трудового колективу з подальшим затвердженням нової редакції Кодексу.

7.3. Зміни та доповнення вносяться до Кодексу на підставі рішення загальних зборів колективу Інституту.

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
Державного науково-дослідного інституту авіації
полковник

Сергій ПАЩЕНКО